

MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

KRAJOWY ZARZĄD
GOSPODARKI WODNEJ

**SPRAWOZDANIE Z WYKONANIA
KRAJOWEGO PROGRAMU OCZYSZCZANIA
ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH
W LATACH 2006-2007**

Warszawa, grudzień 2009 r.

SPIS TREŚCI:

1.	Wprowadzenie	3
2.	Podstawa prawna sprawozdania	5
3.	Sprawozdawczość wojewodów	6
4.	Sposób analizowania wyników	7
5.	Wyniki analizy	
5.1	Realizacja zbiorczych sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków	8
5.1.1	Analiza realizacji z uwzględnieniem podziału kraju na regiony wodne	10
5.1.2	Analiza realizacji z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy	12
5.1.3	Analiza realizacji z uwzględnieniem przedziałów RLM	14
5.2	Gospodarka osadowa	17
5.3	Finansowanie	20
5.4	Aglomeracje o RLM powyżej 15 000, które nie zrealizują inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków w terminie zapisanym w AKPOŚK - do 2010 r.	23
5.5	Efekt ekologiczny	29
6.	Realizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w latach 2003 - 2007	31
7.	Aglomeracje nie ujęte dotychczas w AKPOŚK	33
8.	Podsumowanie i wnioski	
8.1	Doświadczenie z realizacji AKPOSK	35
8.2.	Zadania konieczne do dalszej realizacji KPOŚK	37
8.	Załączniki	38

1. Wprowadzenie

Minister Środowiska zobowiązany jest zgodnie z art. 43 ust. 4 ustawy - Prawo wodne, do przedkładania Radzie Ministrów sprawozdania z wykonania Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (KPOŚK) w cyklu dwuletnim. Realizując ten zapis Prezes Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej przygotował takie sprawozdanie za okres 2006-2007, celem przedłożenia go Radzie Ministrów w 2008 roku. Przeprowadzona pod koniec 2008 roku kontrola NIK wykazała błędy w sprawozdaniach wojewodów z realizacji KPOŚK za okres 2006-2007. W związku z powyższym zaistniała konieczność zweryfikowania i poprawienia sprawozdań wojewodów, a następnie opracowanie niniejszego sprawozdania z realizacji KPOŚK w latach 2006-2007 na podstawie poprawionych i uzupełnionych danych.

KPOŚK jest instrumentem koordynującym działania w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków w celu wypełnienia zobowiązań Traktatu Akcesyjnego oraz prawidłowego i uporządkowanego procesu implementacji dyrektywy Rady 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 roku dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (Dz. Urz. WE L 135 z 30.05.1991 r., str. 40-52, z późn. zm.; Dz. Urz. WE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 002, str. 26).

Polska przystępując bowiem do Unii Europejskiej zobowiązała się do spełnienia wymagań niniejszej dyrektywy w terminach i okresach przejściowych zapisanych w Traktacie Akcesyjnym, a mianowicie:

- do 31 grudnia 2005 r. należy usuwać ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowiący 69% całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji,
- do 31 grudnia 2010 r. należy usuwać ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowiący 86% całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji,
- do 31 grudnia 2013 r. należy usuwać ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowiący 91% całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji,
- do 31 grudnia 2015 r. należy usuwać ładunek zanieczyszczeń biodegradowalnych stanowiący 100% całkowitego ładunku zanieczyszczeń tego typu pochodzącego z aglomeracji.

KPOŚK na zlecenie Ministra Środowiska został przygotowany przez Instytut Ochrony Środowiska. Rada Ministrów przyjęła ten dokument w dniu 16 grudnia 2003 r. Zawiera on wykaz aglomeracji o RLM większej od 2 000 oraz wykaz niezbędnych przedsięwzięć polegających na wyposażeniu tych aglomeracji w systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków. Jego realizacja

podzielona została na cztery horyzonty czasowe, tj. lata 2003 - 2005, 2006 - 2010, 2011 - 2013, 2014 - 2015.

Działania inwestycyjne, ujęte w KPOŚK, prowadzone są w pięciu kategoriach:

1. Budowa i modernizacja zbiorczych sieci kanalizacyjnych.
2. Budowa nowych oczyszczalni ścieków.
3. Modernizacja oczyszczalni ścieków.
4. Rozbudowa oczyszczalni ścieków.
5. Rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków.

Program został przygotowany na podstawie uzyskanych od gmin w 2003 r. „Informacji o stanie i zamierzeniach dotyczących realizacji przez gminę przedsięwzięć w zakresie wyposażenia terenów zabudowanych i przeznaczonych pod zabudowę, w zbiorcze sieci kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych (wg stanu na koniec 2002 r.)”. Całkowity koszt jego realizacji oszacowano na kwotę 35 mld zł.

Z uwagi na konieczność uaktualnienia i weryfikacji wykazu przedsięwzięć ujętych w Programie, dokonano jego dwukrotnej aktualizacji. W dniu 7 czerwca 2005 r., na podstawie zweryfikowanych propozycji zapisów KPOŚK, została przygotowana i zatwierdzona przez Radę Ministrów, pierwsza aktualizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2005).

Inwestycje zapisane w AKPOŚK 2005 realizowane są w 1577 aglomeracjach. Przedsięwzięcia te polegają na budowie ok. 37 tys. km sieci kanalizacyjnej, której koszt wyniesie ok. 32 mld zł oraz budowie, rozbudowie i/lub modernizacji ok. 1734 oczyszczalni ścieków. Koszt tego zadania oszacowano na kwotę ok. 10,6 mld zł. W wyniku aktualizacji wzrosła liczba aglomeracji ujętych w programie z 2003 r. o 199 nowych. Zwiększenie się liczby aglomeracji a co za tym idzie zwiększenie zakresu inwestycji rozwijających infrastrukturę ściekową spowodowało wzrost kosztów potrzebnych na realizację tych przedsięwzięć z 35 mld do 42,6 mld zł.

Pod koniec czerwca 2007 roku, Minister Środowiska zainicjował prace nad kolejną, drugą aktualizacją Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych (AKPOŚK 2009). Dokument ten został przygotowany na podstawie danych zawartych w formularzach aktualizacyjnych pn.: „Informacja na potrzeby aktualizacji KPOŚK” oraz rozporządzeń wojewodów wyznaczające obszar i granice aglomeracji.

2. Podstawa prawna sprawozdania

Zgodnie z art. 43 ust. 3b ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne wojewodowie mają obowiązek corocznego sprawozdawania postępu w realizacji KPOŚK.

Artykuł ten stanowi, że:

„Wojewoda przedkłada ministrowi właściwemu do spraw środowiska corocznie, nie później niż do dnia 31 marca, sprawozdanie z realizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w województwie, zawierające:

- 1) wykaz aglomeracji,*
- 2) informację o stanie wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków komunalnych,*
- 3) informację o postępie realizacji przedsięwzięć określonych w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych,*
- 4) informację o ilości wytworzonych w ciągu roku Mg suchej masy osadów ściekowych w oczyszczalniach ścieków komunalnych aglomeracji oraz sposób postępowania z tymi osadami z uwzględnieniem podziału państwa na obszary dorzeczy i regiony wodne.”*

Z dniem 15 listopada 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227). Mocą art. 146 tej ustawy dokonano nowelizacji ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2005 r. Nr 239, poz. 2019, z późn. zm.), polegającej m. in. na zmianie art. 43 ust. 3b poprzez przeniesienie kompetencji dotyczących sprawozdawczości z wojewodów na marszałków.

Minister Środowiska zobowiązany jest zgodnie z art. 43 ust. 4 ustawy - Prawo wodne, do przedkładania Radzie Ministrów sprawozdania z wykonania Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w cyklu dwuletnim. Niniejsze sprawozdanie zostało przygotowane przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej i obejmuje zadania zrealizowane w ramach Programu, w latach 2006 – 2007. Dokument ten stanowi więc Sprawozdanie z realizacji Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w latach 2006 - 2007. (stan na 31 XII 2007 r.).

3. Sprawozdawczość wojewodów

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie informacji przekazanych Ministrowi Środowiska przez wszystkich wojewodów. Sprawozdania z poszczególnych województw zawierają informacje o stanie prac inwestycyjnych w zakresie gospodarki ściekowej realizowanych w latach 2006 i 2007 w aglomeracjach znajdujących się w AKPOŚK 2005 r. Dane zawarte w przedmiotowych dokumentach charakteryzują się dużą szczegółowością informacji i dotyczą m.in. realizacji systemów zbierania i oczyszczania ścieków komunalnych, gospodarki osadowej oraz finansowania inwestycji.

Sprawozdania wojewodów zostały przygotowane na podstawie tabeli sprawozdawczej opracowanej w Departamencie Inwestycji i Nadzoru KZGW, którą przekazano do urzędów wojewódzkich.

Otrzymane sprawozdania poddane zostały analizie pod kątem ich poprawności. Dane które wymagały uzupełnienia bądź uszczegółowienia konsultowane były na bieżąco z przedstawicielem właściwego urzędu wojewódzkiego. Należy tutaj podkreślić, iż proces ten napotykał na brak współpracy ze strony niektórych urzędów i samorządów. Wynikało to głównie z niezrozumienia ważności prezentowanych danych w kontekście realizowanych inwestycji.

Zakresem sprawozdawczym objęto wszystkie 1577 aglomeracji ujętych w AKPOŚK z 2005 r. Sprawozdania z realizacji programu w roku 2006 r. przedstawiło 1469 aglomeracji, w 2007 roku 1442 aglomeracje.

Rozbieżności pomiędzy liczbą aglomeracji ujętych w AKPOŚK 2005 r. a liczbą aglomeracji, które złożyły sprawozdania są wynikiem:

- zmiany koncepcji w zakresie realizacji systemów zbierania i oczyszczania ścieków w gminie,
- włączenia danej aglomeracji bądź jej części do innej aglomeracji,
- braku podstaw prawnych powołania danej aglomeracji ze względu na niespełnienie warunków rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji (Dz. U. Nr 283, poz. 2841),
- nie przedłożenia przez aglomeracje ankiety sprawozdawczej.

Podsumowując, należy zauważyć, że w stosunku do poprzedniego sprawozdania za lata 2004-2005, przedmiotowy dokument cechuje się dokładniejszym przygotowaniem informacji. Wpływ na taką sytuację ma m.in. fakt, iż jednostki samorządu terytorialnego lepiej rozumieją potrzebę rozwiązywania problemów gospodarki ściekowej w aglomeracjach. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że część danych została zidentyfikowana i oddana do ponownej poprawy w wyniku przeprowadzonej przez NIK kontroli.

4. Sposób analizowania wyników

Zebrane dane zawierają informacje o stanie prac inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach powyżej 2 000 RLM w zakresie gospodarki ściekowej. Do analizy wyników wzięto pod uwagę tylko te inwestycje i aglomeracje, które były zapisane w KPOŚK, oraz jego pierwszej aktualizacji.

Dane dotyczące realizacji zbiorczych sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków prezentowane są z uwzględnieniem podziału kraju na :

- Województwa
- Dorzecza
- Regiony wodne
- Przedziały RLM, tj:
 - $RLM \geq 100\ 000$,
 - $RLM \geq 15\ 000 < 100\ 000$,
 - $RLM \geq 2\ 000 < 15\ 000$

Dane dotyczące gospodarki osadowej prezentowane są z uwzględnieniem podziału kraju na:

- Województwa
- Dorzecza
- Regiony wodne

Analiza realizacji inwestycji AKPOŚK 2005 uwzględniając podział kraju na obszary dorzeczy została zaprezentowana w podziale na dwa główne dorzecza Wisły i Odry. Pozostałe dorzecza pominięto ze względu na ich marginalne znaczenie w sumarycznym zestawieniu.

Natomiast informacje związane z finansowaniem inwestycji zapisanych w AKPOSK 2005 przedstawione zostały w podziale na województwa.

5. Wyniki analizy

5.1 Realizacja zbiorczych sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków

5.1.1 Analiza realizacji z uwzględnieniem podziału kraju na województwa

Zakresem sprawozdawczym objęto 1577 aglomeracji, z czego największa liczba aglomeracji została przedstawiona w sprawozdaniu Województwa Małopolskiego – 181. Największą liczbę mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego posiadają województwa: Śląskie (3 182 831 mieszkańców), Dolnośląskie (2 047 950 mieszkańców) i Wielkopolskie (989 348 mieszkańców). Ludność ta stanowi 33 % ogólnej liczby mieszkańców aglomeracji objętych sprawozdaniem.

W latach 2006 – 2007 zrealizowano 9 492,7 km sieci kanalizacyjnej, z czego najwięcej w województwach: podkarpackim (1 253,5 km), małopolskim (1 140,3 km) i śląskim (1 012 km).

Najczęściej dokonywano inwestycji w zakresie budowy rozbudowy oraz modernizacji oczyszczalni ścieków. W latach 2006-2007 zakończono budowę 21 oczyszczalni ścieków, z czego najwięcej zrealizowano w województwach Podkarpackim (6) i Śląskim (6)

Tabela 1. Realizacja zbiorczych sieci kanalizacyjnych na terenie aglomeracji w podziale na województwa

REALIZACJA ZBIORCZYCH SIECI KANALIZACYJNYCH I OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW NA TERENIE AGLOMERACJI - PODZIAŁ NA WOJEWÓDZTWA																
Województwo		Liczba aglomeracji (które przedstawiły sprawozdanie)			Liczba rzeczywistych mieszkańców w aglomeracji		RLM aglomeracji zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym aglomerację		Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego i obsługiwanych przez oczyszczalnię ścieków		Długość sieci kanalizacyjnej wybudowanej w 2006 i 2007 roku, km				Liczba oczyszczalni ścieków na których zakończono inwestycje w 2006 i 2007 roku	
		zgodnie z AKPOŚK 2005	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	ogółem		w tym sieci grawitacyjnej		Ogółem	W tym nowo wybudowanych
1	Dolnośląskie	126	121	120	2 622 945	2 557 951	3 439 727	3 504 976	1 987 599	2 047 950	390,2	270,2	337,8	203	4	1
2	Kujawsko-Pomorskie	86	79	84	1 534 670	2 214 978	2 314 857	2 945 294	1 193 315	1 680 868	369,5	339,0	226,2	242,4	3	1
3	Lubelskie	81	79	80	1 280 432	1 328 988	1 730 233	1 740 741	975 406	1 024 706	148,3	157,8	101,7	104,8	6	1
4	Lubuskie	63	61	61	909 524	879 724	1 232 132	1 212 108	649 790	622 976	214,2	217,0	142,7	60,5	3	-
5	Łódzkie	77	70	71	1 951 980	2 071 681	2 601 879	2 791 130	1 548 912	1 552 645	193,0	153,9	147,1	108,9	4	-
6	Małopolskie	212	190	181	3 183 394	3 189 418	5 099 364	5 162 095	1 761 575	1 791 572	662,9	477,4	635,1	411,9	4	-
7	Mazowieckie	127	116	111	2 281 985	2 090 756	5 856 549	5 949 306	1 546 650	1 378 897	425,8	293,0	333,4	226,9	7	3
8	Opolskie	44	36	38	801 400	803 004	986 642	1 191 918	502 499	501 816	237,7	288,6	132,5	155,9	2	1
9	Podlaskie	44	38	38	896 242	908 686	1 311 783	1 316 168	724 595	734 733	114,8	37,0	82,3	21,3	1	-
10	Podkarpackie	153	134	132	1 752 668	1 741 270	2 348 438	2 368 819	1 135 292	1 136 179	620,3	633,2	476,5	426,3	10	6
11	Pomorskie	78	74	65	2 065 951	1 533 790	2 518 316	2 793 503	1 704 061	1 268 473	316,1	118,5	154,5	97,9	7	3
12	Śląskie	118	116	114	4 119 327	4 377 284	5 945 196	6 069 966	2 947 290	3 182 831	555,1	457,0	459,1	459,9	7	6
13	Świętokrzyskie	43	43	43	886 199	884 612	1 011 243	1 036 469	596 918	612 019	161,1	68,0	119,7	58	3	-
14	Warmińsko-Mazurskie	67	66	66	1 199 282	1 170 096	1 432 148	1 428 642	919 639	943 929	157,9	168,1	83,5	97,4	4	-
15	Wielkopolskie	171	165	160	2 825 484	2 817 592	4 240 013	4 388 126	2 013 140	1 989 348	478,2	323,0	320,3	244,8	5	3
16	Zachodniopomorskie	87	81	78	1 504 614	1 429 251	2 620 809	2 616 682	1 278 836	1 212 958	243,4	202,5	130,3	159	1	-
RAZEM		1 577	1 469	1 442	29 818 097	29 999 081	44 689 328	46 515 942	21 485 517	21 681 899	5 288,5	4 204,2	3 882,8	3 078,9	71	21

5.1.2 Analiza realizacji z uwzględnieniem podziału kraju na regiony wodne

Analiza sprawozdań w oparciu o podział kraju na regiony wodne wykazała, że największa liczba aglomeracji ujętych w sprawozdaniu położona jest w Regionie Górnej Wisły - 359 aglomeracji - są to aglomeracje, które przedłożyły sprawozdania w 2007 roku. Na terenie tego regionu w 2007 roku z sieci kanalizacyjnych korzystało 3 844 926 mieszkańców.

W latach 2006 – 2007 w Regionie Górnej Wisły wybudowano 2 714 km sieci kanalizacyjnej, co stanowi około 29 % długości sieci, która została wykonana we wszystkich regionach wodnych.

W dorzeczu Odry, największa liczba mieszkańców korzystających z kanalizacji obsługiwanej przez oczyszczalnie ścieków zamieszkuje Region Środkowej Odry (210 aglomeracji) i jest to ok. 3,2 mln. mieszkańców. W sprawozdawanych latach wybudowano na tym terenie 1 471 km sieci kanalizacyjnej.

Region Warty zawierający w swoim obrębie 238 aglomeracji stanowi istotną część podziału regionalnego. W 2006 i 2007 wybudowano tam 1 302 km sieci kanalizacyjnej stanowiącej ok. 14 % długości sieci, która została wykonana we wszystkich regionach wodnych.

Najwięcej inwestycji w zakresie oczyszczalni ścieków wykonano w regionie Górnej Wisły. W przeważającej części są to działania związane z budową nowych oczyszczalni oraz rozbudową i modernizacją już istniejących obiektów.

Tabela 2. Realizacja zbiorczych sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków na terenach aglomeracji w podziale na regiony wodne

REALIZACJA ZBIORCZYCH SIECI KANALIZACYJNYCH I OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH NA TERENACH AGLOMERACJI - PODZIAŁ NA REGIONY WODNE															
Region Wodny		liczba aglomeracji (które przedstawiły sprawozdanie)		Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego i obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków		Długość sieci kanalizacyjnej wybudowanej w latach 2006 i 2007 km		Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych, na których prowadzone są działania inwestycyjne							
								BN		M		R		RM	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
1	Region Małej Wisły - MW	40	40	1 435 134	1 445 861	202,50	206,90	9	7	10	11	6	4	10	10
2	Region Górnej Wisły - GW	366	359	3 797 798	3 844 926	1 480,64	1 233,96	137	127	30	24	43	32	117	122
3	Region Środkowej Wisły - SW	338	326	4 952 840	4 982 801	983,19	734,01	35	35	37	37	23	30	74	75
4	Region Dolnej Wisły - DW	147	149	1 797 512	1 813 095	595,02	489,83	4	2	12	12	15	13	36	36
5	Region Górnej Odry - GO	31	35	1 210 672	1 220 086	123,18	204,43	12	10	6	4	6	6	10	10
6	Region Środkowej Odry - SO	218	210	3 182 401	3 213 952	868,87	602,98	43	26	24	21	19	13	49	44
7	Region Warty - WT	245	238	3 724 168	3 762 728	776,37	526,11	22	21	23	21	18	18	69	68
8	Region Dolnej Odry i Przymorza - DO	84	85	1 384 992	1 398 450	258,60	205,52	7	7	8	9	6	6	24	24
RAZEM		1 469	1 442	21 485 517	21 681 899	5 288	4 204	269	235	150	139	136	122	389	389

BN – budowa nowej oczyszczalni ścieków

M – modernizacja oczyszczalni ścieków

RM – rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków

R – rozbudowa oczyszczalni ścieków

5.1.3 Analiza realizacji z uwzględnieniem podziału kraju na obszary dorzeczy

Układ sprawozdawczy w tym zakresie dotyczy podziału na obszary dorzeczy Wisły i Odry.

Dorzecze Wisły obejmuje swoim zasięgiem 874 aglomeracje (są to aglomeracje, które przedłożyły sprawozdania w 2007 roku), w których 61 % mieszkańców korzysta z systemu kanalizacyjnego. Najwięcej sieci kanalizacyjnej wybudowano w obszarze dorzecza Wisły – 5 966 km, natomiast na terenie dorzecza Odry znajduje się 568 aglomeracji i wybudowano tam 3 526 km sieci. W latach 2006-2007 na obszarach dorzeczy Wisły i Odry przekazano do użytku ok. 9,5 tys. km sieci kanalizacyjnej.

W przypadku oczyszczalni ścieków przeważają inwestycje z grupy „rozbudowa i modernizacja” - odnotowano ok. 400 działań w tym zakresie, z czego większość na terenie dorzecza Wisły - 243 inwestycje.

Wykres 1. Długość sieci wybudowanej w latach 2006-2007 w podziale na dorzecza

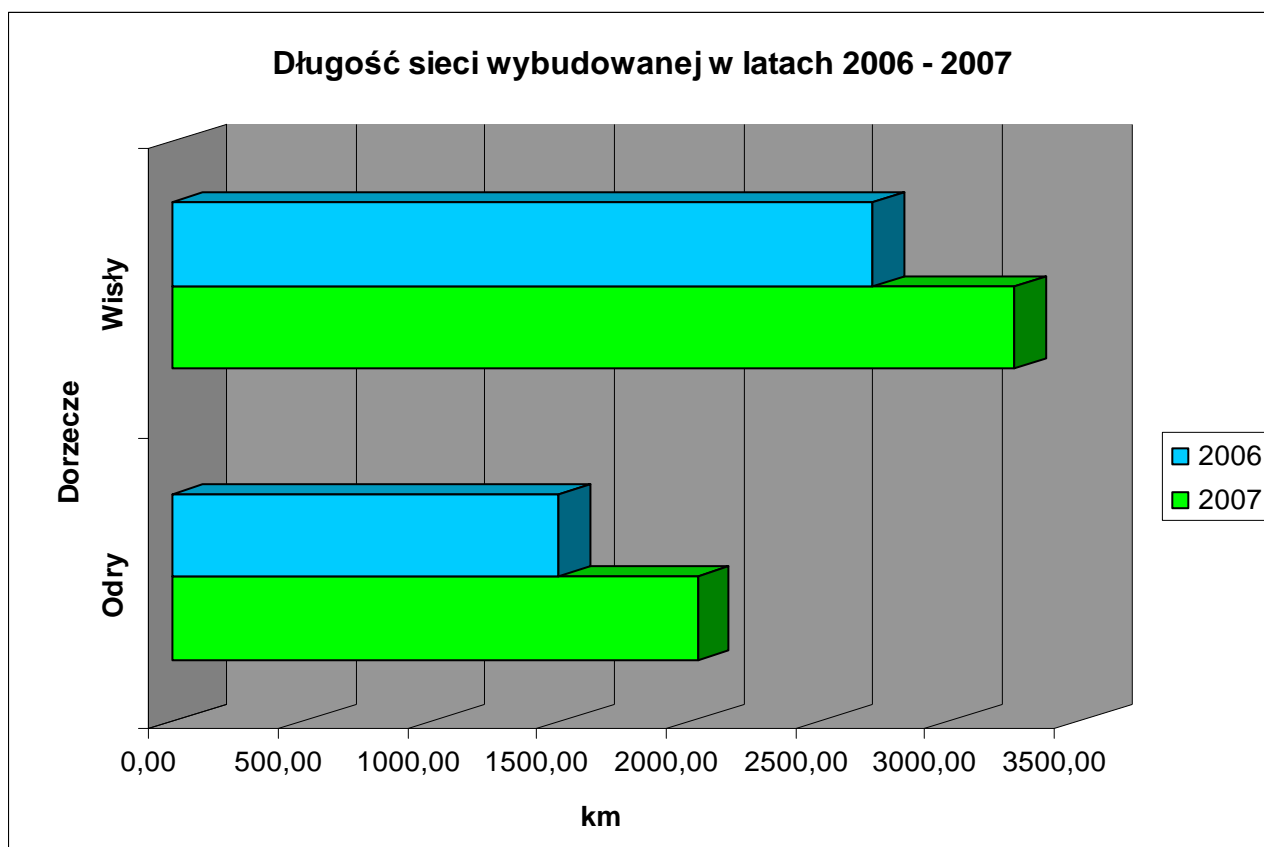

Tabela 3. Realizacja zbiorczych sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków na terenach aglomeracji w podziale na dorzecza

REALIZACJA ZBIORCZYCH SIECI KANALIZACYJNYCH I OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE AGLOMERACJI - PODZIAŁ NA DORZECZA															
Dorzecze		Liczba aglomeracji (które przedstawiły sprawozdanie)		Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego i obsługiwanych przez oczyszczalnie ścieków 2006		Długość sieci kanalizacyjnej wybudowanej w latach 2006 i 2007; km		Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych, na których prowadzone są działania inwestycyjne							
								BN		M		R		RM	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
1	Dorzecze Odry	578	568	9 134 667	9 170 212	2 030,58	1 495,60	84	65	59	57	49	44	151	146
2	Dorzecze Wisły	891	874	12 350 850	12 511 688	3 257,90	2 708,60	185	170	91	82	87	78	238	243
RAZEM		1 469	1 442	21 485 517	21 681 899	5 288,5	4 204,2	269	235	150	139	136	122	389	389

BN – budowa nowej oczyszczalni ścieków

M – modernizacja oczyszczalni ścieków

R – rozbudowa oczyszczalni ścieków

RM – rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków

5.1.4 Analiza realizacji z uwzględnieniem przedziałów RLM

Potrzeby budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacji zbiorczej oszacowano w KPOŚK przy następujących założeniach:

- do 2015 r. wszystkie aglomeracje o RLM wynoszącej $\geq 2\ 000$ będą wyposażone w systemy kanalizacji zbiorczej;
- uwzględniono rozbudowę w latach 2011 – 2015 systemów kanalizacyjnych w aglomeracjach wyposażonych obecnie w oczyszczalnie spełniające wymagania Unii Europejskiej;
- systemy sieciowe będą realizowane:
 - systematycznie w okresie lat 2005 – 2015 w aglomeracjach o RLM wynoszącej $\geq 15\ 000$,
 - kompleksowo do terminu uruchomienia oczyszczalni ścieków w aglomeracjach o RLM $< 15\ 000$;
- modernizacji wymagać będą ogólnospławne systemy kanalizacji zbiorczej.

Potrzeby budowy, rozbudowy bądź modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych opracowano w KPOŚK przy następujących założeniach:

- standardy jakości ścieków odpływających z oczyszczalni ścieków komunalnych muszą zapewniać:
 - w przypadku oczyszczalni komunalnych w aglomeracjach o RLM wynoszącej $\geq 15\ 000$ – podwyższone usuwanie związków azotu i fosforu,
 - w przypadku aglomeracji o RLM wynoszącej $< 15\ 000$ – pełne biologiczne oczyszczanie ścieków.

Tabela 4. Realizacja zbiorczych sieci kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków na terenach aglomeracji z uwzględnieniem przedziałów RLM

REALIZACJA ZBIORCZYCH SIECI KANALIZACYJNYCH I OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH NA TERENIE AGLOMERACJI Z UWZGLĘDNIENIEM PRZEDZIAŁÓW RLM																			
Wielkość aglomeracji RLM	Liczba aglomeracji (które przedstawiły sprawozdanie)		RLM aglomeracji zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym aglomerację		Liczba rzeczywistych mieszkańców aglomeracji		liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego		Długość sieci kanalizacyjnej wybudowanej w latach 2006 – 2007; km	Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych, na których prowadzone są działania inwestycyjne									
										Ogółem		BN		M		R		RM	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007		2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
≥ 100 000	76	76	23 244 424	23 719 996	13 476 791	13 574 772	11 513 229	11 542 403	2 442	59	55	3	13	24	14	1	2	31	26
15 000 - 100 000	374	368	13 988 207	14 490 258	9 863 534	9 913 425	7 125 551	7 241 538	3 476	192	184	32	27	62	55	14	9	84	93
2 000 - 15000	1 019	998	7 456 697	8 305 688	6 477 772	6 510 884	2 846 737	2 897 958	3 575	693	646	234	195	64	70	121	111	274	270
RAZEM	1 469	1 442	44 689 328	46 515 942	29 818 097	29 999 081	21 485 517	21 681 899	9 493	944	885	269	235	150	139	136	122	389	389

BN – budowa nowej oczyszczalni ścieków

M – modernizacja oczyszczalni ścieków

R – rozbudowa oczyszczalni ścieków

RM – rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków

Realizacja KPOŚK z uwzględnieniem przedziałów RLM przedstawia się następująco:

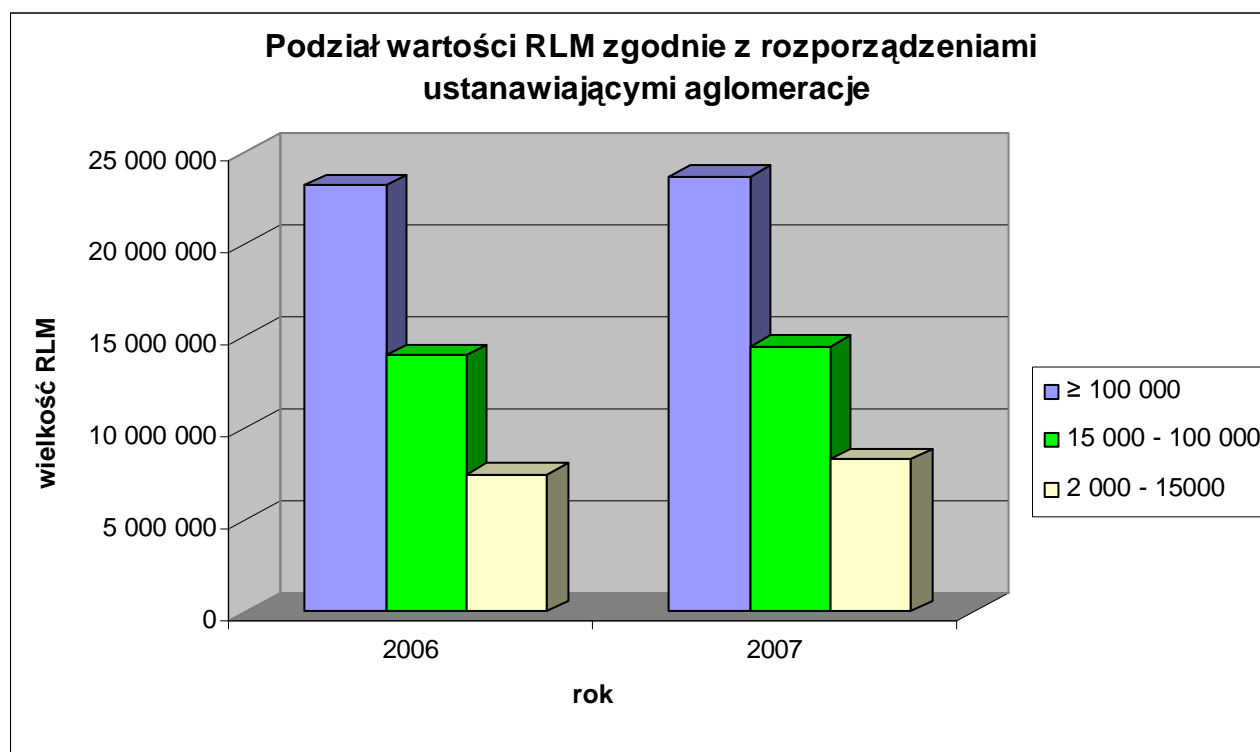
Aktualizacja KPOŚK z 2005 r. zakłada, że w latach 2005 - 2015 na terenie kraju zostanie wybudowanych 37 220 km sieci kanalizacyjnej.

W roku 2005 wybudowano 5 660 km a w latach 2006 - 2007 – 9 493 km sieci, co łącznie daje wynik 15 153 km (ok. 40 % całkowitej zakładanej długości sieci kanalizacyjnej planowanej na lata 2005 - 2015)

Biorąc pod uwagę wartości RLM z rozporządzeń ustanawiających aglomerację, bez trudu można stwierdzić, że największy udział mają tu aglomeracje z grupy $\geq 100\,000$ z 23,7 mln RLM (rok 2007), co stanowi ponad 50 % łącznej wartości RLM. Trzeba jednak pamiętać, że nie wszystkie aglomeracje z tego przedziału zostały wyznaczone rozporządzeniem. W takim przypadku, przyjmowano dla nich wartość zidentyfikowaną na podstawie aktualizacji Programu z 2005 roku.

Ponieważ proces wyznaczania aglomeracji nie został jeszcze zupełnie ukończony, należy się zatem spodziewać ustabilizowania poziomu RLM dopiero w latach przyszłych. Nie bez znaczenia pozostaje również fakt, że część aglomeracji wyznaczona w latach ubiegłych poddawana jest później ponownej weryfikacji, która z kolei doprowadza do wydania kolejnego rozporządzenia zmieniającego utworzoną wcześniej aglomerację.

Wykres 2. Podział wartości RLM zgodnie z rozporządzeniami ustanawiającymi aglomeracje

5.2 Gospodarka osadowa

Zasady postępowania z osadami ściekowymi określają przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.).

Ze sprawozdań wojewodów wynika, że ilość wytworzonej suchej masy osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków w latach 2006-2007 wyniosła 1 172 326 Mg.

Uwzględniając podział na dorzecza można stwierdzić, że większość - bo aż 60 %, powstało w dorzeczu Wisły (705 991 Mg).

Biorąc pod uwagę podział regionalny zauważamy, że najwięcej osadu powstało w regionach Środkowej Wisły - 282 825 Mg (24 % całości wytworzonych osadów) , Górnej Wisły - 237 533 Mg (20 %) oraz Warty - 197 247 Mg (17 %).

Kierując się podziałem wojewódzkim – Województwo Małopolskie – 164 511 Mg (14 %) , Śląskie – 137 456 Mg (12 %) oraz Mazowieckie 127 549 Mg (10 %).

Najczęstszymi sposobami postępowania z osadami ściekowymi są:

- składowanie na składowisku odpadów,
- stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolnicze,
- stosowane w rolnictwie,
- magazynowanie osadów na składowisku przy oczyszczalni ścieków,
- inne.

Wykres 3. Sposoby postępowania z osadami ściekowymi

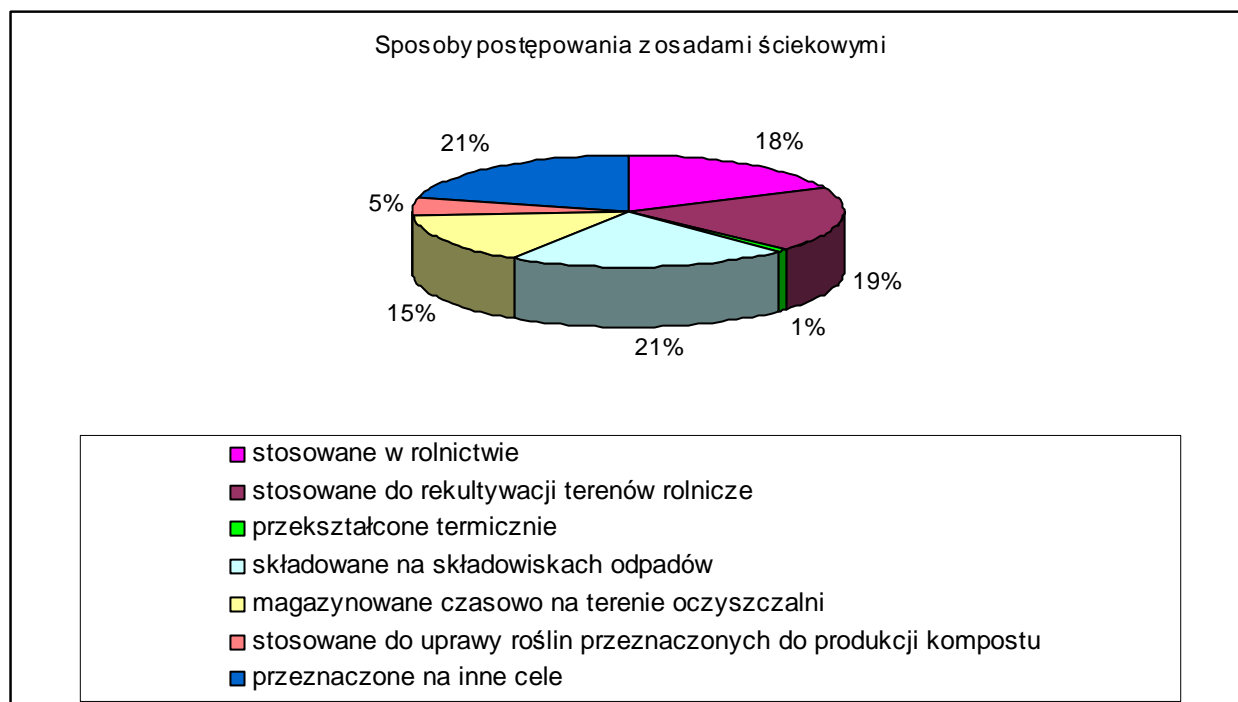

Tabela 5. Gospodarka osadowa z uwzględnieniem podziału na dorzecza i regiony wodne

GOSPODARKA OSADOWA - PODZIAŁ NA DORZECZA											
Dorzecze		Liczba aglomeracji (które przedstawiły sprawozdanie)		Ilość suchej masy osadów powstających na oczyszczalni w latach 2006-2007 (w Mg)	Ilość suchej masy osadów powstających na oczyszczalni wraz ze sposobem zagospodarowania osadu (w Mg) lata 2006-2007 (łącznie)						
					stosowane w rolnictwie	stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolnicze	przekształcone termicznie	składowane na składowiskach odpadów	magazynowane czasowo na terenie oczyszczalni	stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu	przeznaczone na inne cele
		2006	2007								
1	Dorzecze Odry	578	568	466 335	105 364	89 601	341	109 230	39 321	30 961	78 235
2	Dorzecze Wisły	891	874	705 991	102 795	123 260	8 061	130 297	130 551	29 325	160 346
RAZEM		1 469	1 442	1 172 326	208 160	212 861	8 402	239 528	169 872	60 287	238 582
Region Wodny		GOSPODARKA OSADOWA - PODZIAŁ NA REGIONY WODNE									
1	Region Małej Wisły - MW	40	40	70 580	6 453	16 371	0	13 689	8 369	608	26 891
2	Region Górnej Wisły - GW	366	359	237 533	16 343	27 525	3 734	88 534	14 556	8 959	42 117
3	Region Środkowej Wisły - SW	338	326	282 825	57 397	72 433	573	14 913	65 252	13 986	58 541
4	Region Dolnej Wisły - DW	147	149	127 293	22 860	12 715	3 771	15 229	41 030	3 205	31 552
5	Region Górnej Odry - GO	31	35	51 589	5 675	9 156	0	1 304	1 703	7 988	15 748
6	Region Środkowej Odry - SO	218	210	148 663	29 241	34 839	1	39 558	12 764	13 386	18 686
7	Region Warty - WT	245	238	197 247	44 977	30 948	234	63 405	19 827	7 226	36 539
8	Region Dolnej Odry i Przymorza - DO	84	85	56 596	25 213	8 875	90	2 897	6 373	4 928	8 509
RAZEM		1 469	1 442	1 172 326	208 160	212 861	8 402	239 528	169 872	60 287	238 582

Tabela 6. Gospodarka osadowa z uwzględnieniem podziału na województwa

Województwo		GOSPODARKA OSADOWA - PODZIAŁ NA WOJEWÓDZTWA									
		Liczba aglomeracji (które przedstawiły sprawozdanie)		Ilość suchej masy osadów powstających na oczyszczalni w latach 2006-2007 (w Mg)	Ilość suchej masy osadów powstających na oczyszczalni wraz ze sposobem zagospodarowania osadu (w Mg) lata 2006-2007 (łącznie)						
					stosowane w rolnictwie	stosowane do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolnicze	przekształcone termicznie	składowane na składowiskach odpadów	magazynowane czasowo na terenie oczyszczalni	stosowane do uprawy roślin przeznaczonych do produkcji kompostu	przeznaczone na inne cele
		2006	2007								
1	Dolnośląskie	121	120	84 804	4 844	28 383	0	28 047	9 395	1 634	12 501
2	Kujawsko-Pomorskie	79	84	58 012	9 576	16 768	0	7 496	7 114	1 270	18 334
3	Lubelskie	79	80	46 449	15 343	18 618	17	3 073	3 876	2 648	2 929
4	Lubuskie	61	61	39 958	12 911	10 353	17	4 044	3 968	3 957	5 119
5	Łódzkie	70	71	72 060	15 535	3 618	0	38 324	3 716	1 675	8 871
6	Małopolskie	190	181	164 511	4 136	7 081	3 703	70 307	5 371	6 204	24 518
7	Mazowieckie	116	111	127 549	12 563	36 891	144	3 792	33 207	7 475	33 506
8	Opolskie	36	38	33 128	14 869	1 312	0	10 692	1 895	32	4 328
9	Podlaskie	38	38	36 302	13 848	4 635	395	821	15 504	38	1 065
10	Podkarpackie	134	132	48 633	6 996	6 374	15	13 155	5 779	673	17 255
11	Pomorskie	74	65	59 791	7 609	3 088	3 771	8 688	26 460	1 915	10 085
12	Śląskie	116	114	137 456	14 187	28 032	0	25 724	11 189	9 758	49 932
13	Świętokrzyskie	43	43	25 328	4 468	10 890	16	1 750	5 988	2 045	172
14	Warmińsko-Mazurskie	66	66	56 095	14 257	1 628	0	1 728	17 179	5 869	15 416
15	Wielkopolskie	165	160	130 518	33 543	26 298	222	17 241	13 964	12 874	27 502
16	Zachodniopomorskie	81	78	51 734	23 474	8 892	102	4 646	5 270	2 221	7 049
RAZEM		1 469	1 442	1 172 326	208 160	212 861	8 402	239 528	169 872	60 287	238 582

5.3 Finansowanie

KPOŚK stanowi wyraz potrzeb i możliwości samorządów terytorialnych w realizowaniu przedsięwzięć polegających na uregulowaniu gospodarki ściekowej.

W realizację tak ogromnego przedsięwzięcia inwestycyjnego zaangażowani są inwestorzy oraz instytucje wspierające finansowo wykonywanie zadań związanych z wyposażeniem aglomeracji w zbiorcze systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków komunalnych. Poprzez dotacje Unii Europejskiej z Funduszu Spójności oraz funduszy strukturalnych inwestorzy są zachęceni do realizacji przedsięwzięć porządkujących gospodarkę ściekową.

Głównymi źródłami pochodzenia nakładów finansowych na inwestycje w zakresie realizacji infrastruktury sanitacji są:

- Środki własne gmin,

- Fundusze krajowe:

- NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

- WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,

- EF – Ekofundusz.

- Fundusze zagraniczne:

- ZPORR - Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego

- FS – Fundusz Spójności,

- EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.

- FP – Fundusz Phare,

Spośród funduszy zagranicznych najczęściej występującym był Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego. W 2007 roku współdziałał on w dofinansowaniu 80 inwestycji co stanowi 45% wszystkich inwestycji związanych z funduszami zagranicznymi.

Poniższa tabela przedstawia nakłady finansowe poniesione w latach 2006 - 2007 na budowę, rozbudowę i/lub modernizację oczyszczalni ścieków oraz budowę i modernizację sieci kanalizacyjnych w aglomeracjach:

Tabela 7. Nakłady finansowe na zbiorcze sieci kanalizacyjne oraz oczyszczalnie ścieków komunalnych z uwzględnieniem podziału na województwa

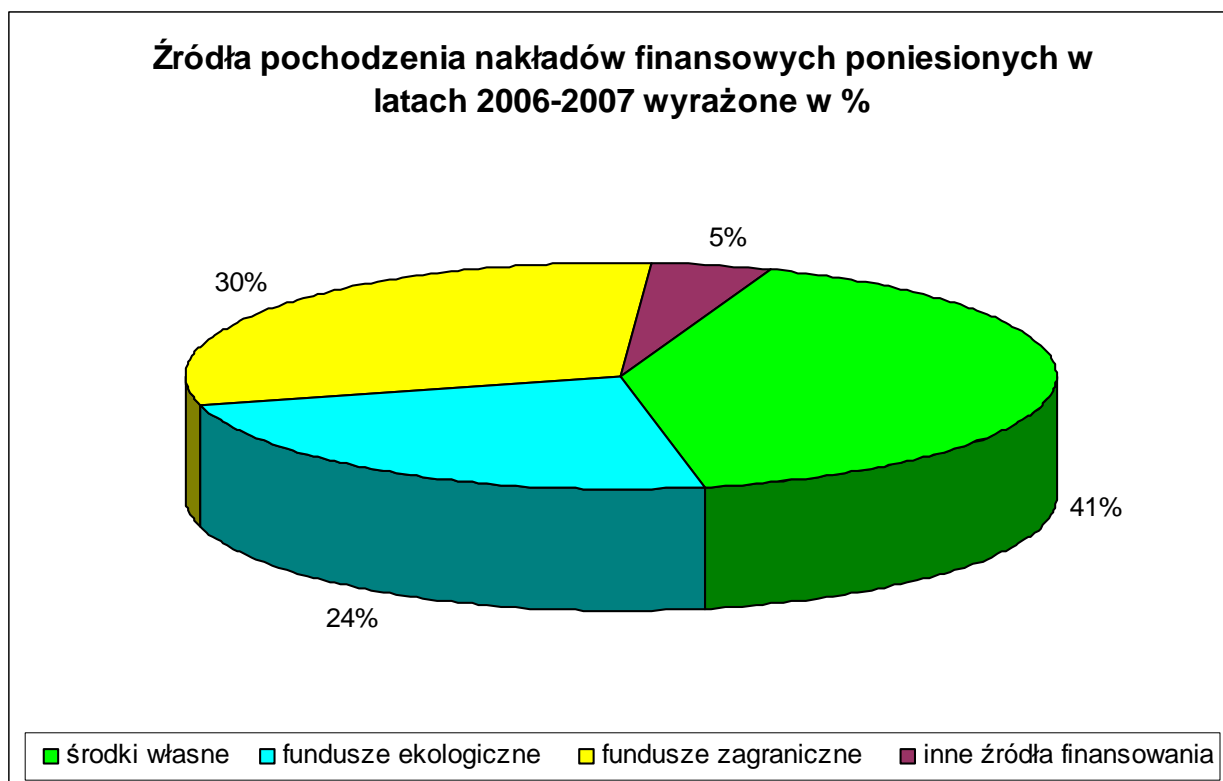
NAKLĄDY FINANSOWE W PODZIALE NA WOJEWÓDZTWA															
Województwo		Liczba aglomeracji (które przedstawiły sprawozdanie)		Nakłady inwestycyjne poniesione w latach 2006-2007 (w tys. zł) *				Źródła pochodzenia nakładów finansowych poniesionych w latach 2006-2007, (w tys. zł)							
				zbiorcze systemy kanalizacyjne		oczyszczalnia ścieków komunalnych		środki własne		fundusze ekologiczne		fundusze zagraniczne		inne źródła finansowania	
				2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
1	Dolnośląskie	121	120	190 037,1	242 661,8	79 544,5	48 836,8	110 805,7	131 243,0	56 840,8	4 2817,1	84 724,9	80 844,2	3 049,7	7 920,3
2	Kujawsko-Pomorskie	79	84	56 069,0	162 904,0	42 381,6	36 485,5	43 978,5	65 580,1	33 616,9	41 915,5	64 166,4	89 540,1	4 115,6	4 887,4
3	Lubelskie	79	80	58 212,8	51 581,0	45 279,8	44 058,9	28 504,3	28145,2	33 936,5	13 099,4	29 715,0	48 753,5	354,0	4 720,6
4	Lubuskie	61	61	76 406,5	97 649,0	30 153,3	186 085,2	32 978,6	55 228,5	19 360,8	16 090,4	31 555,5	45 511,8	1 401,0	4 846,2
5	Łódzkie	70	71	91 919,0	70 461,7	47 239,2	58 700,1	65 708,7	55 282,4	36 860,3	45 355,0	32 163,7	24 845,5	744,6	2 722,2
6	Małopolskie	190	181	237 025,1	214 837,6	80 918,4	88 220,1	173 115,7	122 817,7	55 115,3	56 625,7	73 683,9	108 501,6	1 304,7	11 092,0
7	Mazowieckie	116	111	152 731,7	198 185,3	84 659,5	67 544,3	258 686,7	141791,6	49 956,6	42 306,7	50 582,6	59 095,0	16 475,0	10 273,9
8	Opolskie	36	38	88 420,8	153 982,4	5 842,6	13 117,4	24 338,4	35 754,6	26 809,5	49 133,7	42 124,1	60 475,8	42 124,1	2 775,7
9	Podlaskie	38	38	37 461,7	16 075,4	14 953,4	34 671,6	21 068,7	28 148,1	7 687,4	11 717,3	20 591,0	10 583,1	1 154,4	168, 0
10	Podkarpackie	134	132	87 262,0	111 471,8	37 050,0	84 318,0	43 393,7	52 406,0	27 459,8	43 375,2	39 817,2	73 711,4	7 170,4	4 307,5
11	Pomorskie	74	65	106 946,3	53 315,0	52 276,7	86 296,0	52 073,0	128 159,4	56 116,1	91 954,4	30 042,6	14 605,3	5 984,4	1 219,2
12	Śląskie	116	114	211 456,9	481 475,1	138 138,8	12 7059,8	120 425,2	227 239,6	120 189,6	166 530,4	128 178,4	209 855,4	16 566,5	27 583,6
13	Świętokrzyskie	43	43	37 430,3	25 090,6	4 087,9	1 640,8	16 039,6	6 667,5	9 530,6	9 284,9	13 910,2	4 738,6	920,9	10,0
14	Warmińsko-Mazurskie	66	66	39 572,0	36 941,3	16 251,7	23 072,0	25 179,5	28 292,6	21 335,2	8 678,3	16 354,0	20 579,4	1 706,6	1 665,6
15	Wielkopolskie	165	160	190 208,8	166837,7	40 848,4	39 616,3	118 255,8	114 704,0	54 371,1	131 236,4	42 352,0	14 505,2	5 693,6	3 413,6
16	Zachodniopomorskie	81	78	186 936,0	142 661,7	42 910,2	45 354,6	40 094,4	50129,6	23 879,7	7 322,8	121 767,4	97 559,5	38 854,2	33 211,3
RAZEM		1 469	1 442	1 848 096,0	2 226 131,5	762 536	985 077,4	1 174 646,5	1 271 590,1	633 066,0	777 443,2	821 728,9	963 705,4	147 619,7	120 649,1

* Różnice pomiędzy wielkością nakładów finansowych poniesionych na realizację systemów kanalizacyjnych a wielkością nakładów finansowych pod względem źródła ich pochodzenia wynikają przede wszystkim z odmiennych terminów realizacji inwestycji w stosunku do zapisów księgowych.

Analiza sprawozdań wykazała następujący rozkład nakładów finansowych z uwzględnieniem źródeł ich pochodzenia:

- środki własne w wysokości 2 446 236,6 tys. zł co stanowi ponad 41 % ogólnej wartości nakładów finansowych
- fundusze zagraniczne w wysokości 1 785 434,4 tys. zł (30 %)
- fundusze ekologiczne w wysokości 1 410 509,2 tys. zł (24 %)
- inne źródła finansowania w wysokości 268 268,9 tys. zł (5 %)

Wykres 4. Źródła pochodzenia nakładów finansowych poniesionych w latach 2006 - 2007

5.4 Aglomeracje o RLM powyżej 15000, które nie zrealizują inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków w terminie zapisanym w AKPOŚK, tj. do końca 2010 r.

Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych został opracowany w celu wypełnienia zobowiązań przyjętych w Traktacie Akcesyjnym oraz postanowień dyrektywy 91/271/EWG. Przedsięwzięcia ujęte w Programie zostały usystematyzowane w taki sposób, aby poprzez osiągnięcie możliwie jak największych efektów ekologicznych, zapewnić realizację zobowiązań wynikających z członkostwa Polski we Wspólnocie Europejskiej. Osiągnięcie tego efektu jest związane z uregulowaniem do 2010 r. gospodarki wodno-ściekowej na terenach aglomeracji o RLM powyżej 15 000, które powodują największe zanieczyszczenie środowiska wodnego.

Dlatego też, w sprawozdaniach znalazły się informacje dotyczące przyczyn opóźnień realizacji inwestycji zaplanowanych do końca 2010 r. oraz działań jakie zostały podjęte w celu zakończenia tych przedsięwzięć w aglomeracjach o RLM powyżej 15 000.

Analiza wykazała, że opóźnienia terminów w realizacji zadań w stosunku do lat określonych w AKPOŚK spowodowane są przede wszystkim przez:

- znaczny zakres inwestycyjny konieczny do przeprowadzenia,
- brak środków finansowych na realizację danego zadania,
- długotrwałe procedury przetargowe wynikające z przepisów o zamówieniach publicznych,
- brak rzetelnego podejścia do procedur przetargowych ze strony przedsiębiorstw wykonawczych,
- problemy własnościowe gruntów,
- opóźnienia w przygotowywaniu przez gminy dokumentacji i wniosków o dofinansowanie inwestycji ze środków krajowych i zagranicznych.

Tabela 8. Aglomeracje o RLM powyżej 15 000, które nie zrealizują inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków w terminie zapisanym w AKPOŚK – do końca 2010 r.

AGLOMERACJE O RLM POWYŻEJ 15 000, KTÓRE NIE ZREALIZUJĄ INWESTYCJI W ZAKRESIE OCZYSZCZANIA ŚCIEKÓW W TERMINIE ZAPISANYM W AKPOŚK – DO KOŃCA 2010 R. (Dane ze sprawozdań wojewodów za 2007 rok)								
Lp	Województwo	Nazwa aglomeracji	RLM aglomeracji, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody ustanawiającym aglomerację	Nazwa oczyszczalni	Plan inwestycyjny (BN, M, R, RM)*	Rok realizacji inwestycji	Przyczyny opóźnień w realizacji inwestycji *	Działania jakie zostały podjęte, aby dotrzymać terminu, zakończenia inwestycji dotyczącej oczyszczalni ścieków, zaplanowanego do końca 2010 r.
1	Dolnośląskie	Jelenia Góra	114 700	Jelenia Góra	M	2015 II etap	-	Założony I etap rozbudowy i modernizacji został zakończony w dniu 10.10.2007 r.
		Bielawa	61 300	Bielawa	RM	2015	-	-
		Dzierżoniów	37 500	Dzierżoniów	RM	2015	-	-
		Jawor	32 031	Małuszów	RM, MO	2015	-	-
		Złotoryja	45 000	Złotoryja	M	2011	-	Przygotowano do złożenia wniosków do Funduszu Spójności
2	Kujawsko-Pomorskie	Aleksandrów Kujawski	37 614	Aleksandrów Kujawski	RM	2013	-	w trakcie P.B.
3	Lubelskie							
4	Lubuskie	KROSNO ODRZAŃSKIE	29 860	Dychów	RM	2010-2013	Nie rozstrzygnięto ogłoszonych 2 przetargów na wykonanie pełnej dokumentacji projektowej	Dychów- sporządzono specyfikacje przetargową oraz ogłoszono dwa przetargi na wykonanie dokumentacji projektowej

Tabela 8. Aglomeracje o RLM powyżej 15 000, które nie zrealizują inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków w terminie zapisanym w AKPOŚK – do końca 2010 r. (2)

Lp	Województwo	Nazwa aglomeracji	RLM aglomeracji, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody ustanawiającym aglomerację	Nazwa oczyszczalni	Plan inwestycyjny (BN, M, R, RM)*	Rok realizacji inwestycji	Przyczyny opóźnień w realizacji inwestycji *	Działania jakie zostały podjęte, aby dotrzymać terminu, zakończenia inwestycji dotyczącej oczyszczalni ścieków, zaplanowanego do końca 2010 r.
5	Małopolskie	Nowy Sącz	180 000	Nowy Sącz	RM	2015	-	-
		Skawina	80 000	Skawina	RM	2013	Nieuregulowane sprawy własności działek na obszarze gminy Skawina, brak środków finansowych	Przygotowanie wniosku aplikacyjnego o współfinansowanie inwestycji z Funduszu Spójności
		Olkusz	64 000	Olkusz	M	2011	Planuje się złożenie wniosku o dofinansowanie inwestycji w ramach Funduszu Spójności	-
		Andrychów	54 500	Andrychów	M	2012	Brak środków finansowych.	Koncepcja modernizacji i projekty techniczne.
		Krzeszowice	36 000	Krzeszowice	M	2015	-	Rozstrzygnięto przetarg na wykonanie studium wykonalności oraz wniosku do Funduszu Spójności na modernizację COŚ i budowę sieci kanalizacyjnej
		Rabka Zdrój	32 000	Rabka Zdrój	M	2015	Brak środków na realizację zadań	Opracowano analizę finansowo-ekonomiczną przedsięwzięcia "Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Rabka-Zdrój"
		Brzeszcze	27 718	Brzeszcze	M	2014	-	-
		Kalwaria Zebrzydowska	23 738	Kalwaria Podlesie	RM	2012	-	-
				Leńcze	BN	2013	-	-
				Barwałd Śr.	BN	2013	-	-
				Bugaj	BN	2013	-	-
				Podolany	BN	2015	-	-
		Gródek n/Dunajcem	16 800	Bartkowa Posadowa	BN	2015	-	-
				Tropie	BN	2015	-	-

Tabela 8. Aglomeracje o RLM powyżej 15 000, które nie zrealizują inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków w terminie zapisanym w AKPOŚK – do końca 2010 r. (3)

Lp	Województwo	Nazwa aglomeracji	RLM aglomeracji, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody ustanawiającym aglomerację	Nazwa oczyszczalni	Plan inwestycyjny (BN, M, R, RM)*	Rok realizacji inwestycji	Przyczyny opóźnień w realizacji inwestycji *	Działania jakie zostały podjęte, aby dotrzymać terminu, zakończenia inwestycji dotyczącej oczyszczalni ścieków, zaplanowanego do końca 2010 r.
6	Łódzkie	Opoczno	30 813	Mroczków	R	2013	-	-
		Aleksandrów Łódzki	19 998	Ruda Bugaj	RM	2008-2011	-	-
		Brzeziny	31 008	Brzeziny	RM	2008-2011	Nakłady finansowe	wykonanie projektu i otrzymanie pozwolenia na budowę
		Piotrków Trybunalski	123 550	Piotrków Trybunalski	M, MO	2007-2011	Przedłużający się okres oczekiwania na decyzję Komisji Europejskiej o dofinansowaniu projektu "Modernizacja i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Piotrkowie Trybunalskim" ze środków FS	1. Wszczęto procedurę przetargową dotyczącą wyboru projektanta i wykonawcy robót budowlanych dla kontraktu nr 1 pod nazwą "Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni ścieków w Piotrkowie Trybunalskim" 2. Wszczęto postępowanie przetargowe na wybór wykonawcy prac projektowych dla robót budowlanych i inżynierskich dla zadania: Rozbudowa kanalizacji sanitarnej oraz budowa sieci wodociągowej w ramach Projektu Funduszu Spójności
7	Mazowieckie	Warszawa	2 448 500	Czajka	BN, M	2013	Z przyczyn administracyjno-prawnych	W trzecim postępowaniu przetargowym na inwestycję wniesiono szereg zmian z zakresu formalno-prawnego oraz z zakresu techniczno-technologicznego. Dokonano wyboru Wykonawcy inwestycji.
		Siedlce	175 000	Siedlce	RM	2011	pozyskiwanie środków finansowych z funduszu Infrastruktura i Środowisko	-
		Piaseczno	209 100	Złotokłos	BN	2015	-	-
		Warka	103 200	Konary	R	2015	Brak środków finansowych	-
				Bończa	BN	2015	Brak środków finansowych	-
		Żyrardów	55 482	Żyrardów	M, MO	2015	-	Opracowano dokumentację projektową
		Garwolin	35 904	Garwolin	RM	2013	-	-
		Gostynin	19 992	Gostynin	RM	2011	-	-

Tabela 8. Aglomeracje o RLM powyżej 15 000, które nie zrealizują inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków w terminie zapisanym w AKPOŚK – do końca 2010 r. (4)

Lp	Województwo	Nazwa aglomeracji	RLM aglomeracji, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody ustanawiającym aglomerację	Nazwa oczyszczalni	Plan inwestycyjny (BN, M, R, RM)*	Rok realizacji inwestycji	Przyczyny opóźnień w realizacji inwestycji *	Działania jakie zostały podjęte, aby dotrzymać terminu, zakończenia inwestycji dotyczącej oczyszczalni ścieków, zaplanowanego do końca 2010 r.
8	Opolskie	Turawa	29 100	Kotórz Mały	RM	2012	-	-
9	Podlaskie	Wysokie Mazowieckie	84 000	Wysokie Mazowieckie	R	2013	-	-
10	Podkarpackie	Sanok	62 500	Sanok	M, MO, RM	2013	-	-
		Leżajsk	177 392	Leżajsk	M	2015	Brak środków finansowych	Wykonany projekt techniczny
11	Pomorskie							
12	Śląskie	Lubliniec	37 153	OŚK ZGKLic w Lublińcu	RM	2008/2013	Prowadzone są prace związane z koncepcją	Opracowywano wniosek do Funduszu Spójności brak opóźnień
		Jaworzno	182 692	OŚ Jaworzno-Dąb	RM	2010-2013	-	Trwają prace końcowe nad dokumentacją załączoną do wniosku aplikacyjnego o dotację do Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, rozpoczęto prace nad dokumentacją budowlaną wykonawczą dla przedsięwzięcia, dla wybranych fragmentów przedsięwzięcia
		Łaziska Górne	22 000	Wschód	RM	2009-2015	-	-
13	Świętokrzyskie	Skarżysko-Kamienna	91 500	Skarżysko-Kamienna	M	2011	-	-
14	Warmińsko-Mazurskie	Lidzbark Warmiński	27 228	Lidzbark Warmiński	RM	2014	-	-

Tabela 8. Aglomeracje o RLM powyżej 15 000, które nie zrealizują inwestycji w zakresie oczyszczania ścieków w terminie zapisanym w AKPOŚK – do końca 2010 r. (5)

Lp	Województwo	Nazwa aglomeracji	RLM aglomeracji, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody ustanawiającym aglomerację	Nazwa oczyszczalni	Plan inwestycyjny (BN, M, R, RM)*	Rok realizacji inwestycji	Przyczyny opóźnień w realizacji inwestycji *	Działania jakie zostały podjęte, aby dotrzymać terminu, zakończenia inwestycji dotyczącej oczyszczalni ścieków, zaplanowanego do końca 2010 r.
15	Wielkopolskie	Kalisz	200 000	Kuchary	RM	2015	-	-
		Gniezno	76000	Gniezno	M	2012	-	Wnioskowanie o dofinansowanie z funduszy unijnych , w trakcie opracowywania jest studium wykonalności wraz z raportem oddziaływania na środowisko, złożono wniosek do WFOŚiGW w Poznaniu o udzielenie pożyczki na zamierzenie inwestycyjne
		Mosina	33 400	Mosina	RM	2014	-	Wykonana koncepcja, przygotowujący wniosek do Funduszu Spójności
		Gostyń	40 700	Gostyń	M	2012	-	-
		Chodzież	26 200	Chodzież	RM	2008-2011	-	Analiza instytucjonalna przedsięwzięcia ,wybór konsultanta projektu ,prace projektowe
		Szamotuły	26 000	Szamotuły	RM	2013	-	Złożono wniosek do Funduszu Spójności
		Grodzisk Wielkopolski	21 000	Grodzisk Wielkopolski	RM	2011	-	-
		Kórnik	28 000	Borówiec	RM	2011	-	Wykonano koncepcje. Przygotowywany wniosek do Funduszu Spójności
		Wronki	25 000	Wronki-Borek	RM	2011	Brak środków	Wniosek FS
16	Zachodniopomorskie	Miedzyzdroje	25 160	Miedzyzdroje	RM	2009-2012	Brak środków	starania o środki finansowe z FS
		Nowogard	20 750	Nowogard	M	2013	Brak środków	Brak środków
		Mielno	42 575	Unieście	RM	2012	-	-

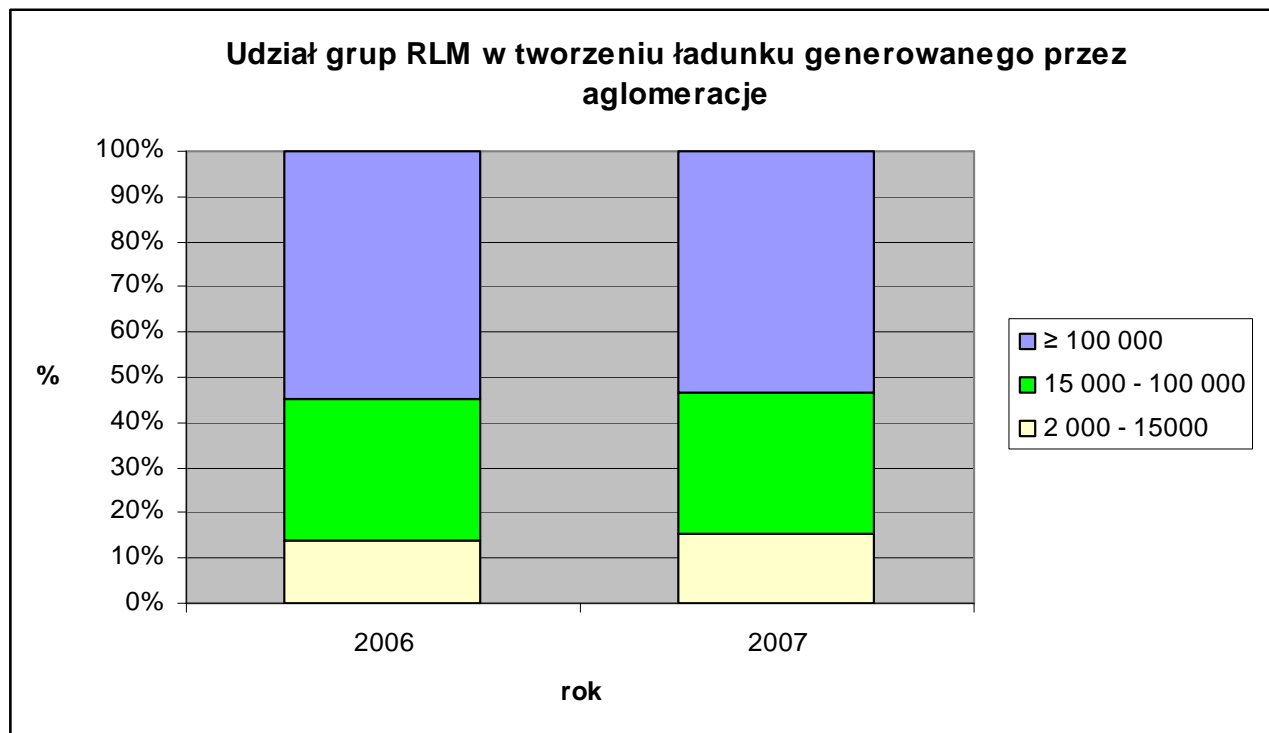
*

BN- budowa nowej oczyszczalni ścieków,**M**- istniejąca oczyszczalnia ścieków spełnia wymagania ze względu na przepustowość, lecz wymaga modernizacji ze względu na jakość odprowadzanych ścieków,**R**- istniejąca oczyszczalnia ścieków wymaga rozbudowy ze względu na przepustowość,**RM**- istniejąca oczyszczalnia ścieków wymaga rozbudowy ze względu na przepustowość wraz z jednoczesną modernizacją lub rozbudową części obiektów.

„ - ” aglomeracja nie przekazała danych

5.5 Efekt ekologiczny realizacji KPOŚK

Wykres 5. Udział grup RLM w tworzeniu ładunku generowanego przez aglomeracje

Dane sprawozdawcze za lata 2006 i 2007 wykazały, iż w wyniku realizacji KPOŚK polegającej na wyposażeniu aglomeracji powyżej 2 000 RLM w sieć kanalizacyjną i oczyszczalnie ścieków, ładunek zanieczyszczeń trafiający na oczyszczalnie ścieków wynosi odpowiednio 40,7 mln RLM (rok 2006) oraz 42,67 mln RLM (rok 2007). Wartości te stanowią ok. 91 % ładunku zanieczyszczeń biodegradowalnych generowanych w aglomeracjach, które przedłożyły sprawozdania.

Należy pamiętać, iż nie wszystkie oczyszczalnie spełniają w chwili obecnej wymagania Unii Europejskiej pod względem efektów oczyszczania. Jednak łącznie z oczyszczalniami nie spełniającymi tych wymagań (oczyszczalnie te są obecnie w większości modernizowane lub rozbudowywane) redukują one wspólnie nieco ponad 2/3 generowanego przez wszystkie aglomeracje ładunku zanieczyszczeń biodegradowalnych.

Na podstawie wstępnej analizy można oszacować, że efekt ekologiczny oczyszczania ścieków osiągnął poziom około 68 – 71% redukcji ładunku zanieczyszczeń biodegradowalnych w aglomeracjach.

Szacunków dokonano przyjmując założenia, że istniejące w aglomeracjach systemy kanalizacyjne i oczyszczalnie ścieków obsługują cały przemysł zidentyfikowany na ich terenie oraz liczbę mieszkańców określoną przez gminy, a także mieszkańców obsługiwanych pośrednio przez indywidualne systemy oczyszczania, z których ścieki lub osady dowożone są do oczyszczalni taborem asenizacyjnym,

Zgodnie z okresami przejściowymi zapisanymi w Traktacie Akcesyjnym, do dnia 31 grudnia 2010 r. Polska zobowiązana została do redukcji 86% całkowitego ładunku zanieczyszczeń biodegradowalnych pochodzącego z aglomeracji. W chwili obecnej wiele aglomeracji jest w trakcie realizacji inwestycji w zakresie budowy, rozbudowy i/lub modernizacji oczyszczalni ścieków komunalnych oraz budowy i modernizacji zbiorczych systemów kanalizacyjnych, które przyczynią się do prawidłowego funkcjonowania procesu oczyszczania ścieków w przyszłości.

W związku z powyższym, dokładne wyliczenie efektu możliwe będzie po przeprowadzeniu szczegółowej analizy sprawozdań z realizacji KPOSK za 2010 r., czyli po zakończeniu kolejnego etapu pośredniego zapisanego w Traktacie Akcesyjnym.

6. Realizacja Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych w latach 2003 – 2007

Jak wykazały dane sprawozdawcze za lata 2003 - 2007, w wyniku realizacji KPOŚK wybudowano 26 867 km sieci kanalizacyjnej. Poniżej zaprezentowano zestawienie dotyczące długości sieci kanalizacyjnej wybudowanej w poszczególnych latach:

Tabela 9. Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej w latach 2003 - 2007

Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej w latach 2003 - 2007, (km)				
2003-2004	2005	2006	2007	RAZEM
11 715	5 660	5 288	4 204	26 867

W latach 2003 - 2007 zakończono budowę 133 nowych oczyszczalni ścieków. Jednak najczęściej dokonywano inwestycji w zakresie rozbudowy oraz modernizacji istniejących oczyszczalni ścieków. W tabeli 10 przedstawiono rodzaje działań inwestycyjnych w podziale na poszczególne lata.

Tabela 10. Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych, w których prowadzono działania inwestycyjne

Liczba oczyszczalni ścieków komunalnych, w których prowadzono działania inwestycyjne*				
rok	budowa nowej oczyszczalni	modernizacja istniejącej oczyszczalni	rozbudowa istniejącej oczyszczalni	rozbudowa i modernizacja istniejącej oczyszczalni
2003-2004	68	255	55	64
2005	128	89	31	138
2006	269	150	136	389
2007	235	139	122	389

*Podane wartości dotyczą wszystkich wykonywanych w tym okresie inwestycji. Z uwagi na wieloletni okres realizacji poszczególnych przedsięwzięć wartości te nie powinny być sumowane.

W latach 2003 – 2007 na realizację zadań ujętych w AKPOSK 2005 wydano ok. 13,4 mld zł., czego ok. 9,3 mld zł przeznaczone zostało na zbiorcze systemy kanalizacyjne. Poniższa tabela przedstawia nakłady finansowe poniesione na budowę, rozbudowę i/lub modernizację oczyszczalni ścieków oraz budowę i modernizację sieci kanalizacyjnych w poszczególnych latach:

Tabela 11. Nakłady inwestycyjne poniesione w latach 2003-2007

Nakłady inwestycyjne poniesione w latach 2003-2007 (w tys. zł)		
rok	zbiornice systemy kanalizacyjne	oczyszczalnia ścieków komunalnych
2003-2004	3 077 103,8	1 400 512,3
2005	2 146 761,8	952 303,4
2006	1 848 096,0	762 536,0
2007	2 226 131,5	985 077,4
RAZEM	9 298 098,1	4 100 429,1

Okres doświadczeń w realizacji Programu pokazuje zmienność planów inwestycyjnych gmin, a co za tym idzie różny zakres rzeczowy inwestycji w kolejnych jego aktualizacjach. Jednakże KPOŚK nie jest programem zapewnienia usług w zakresie zbierania, oczyszczania i odprowadzania ścieków we wszystkich jednostkach osadniczych w Polsce, jest natomiast instrumentem służącym wypełnieniu zobowiązań traktatowych. Dlatego też przede wszystkim musi zawierać inwestycje priorytetowe z punktu widzenia wypełnienia tych zobowiązań

Zamierzenia inwestycyjne gmin powinny być planowane tak, aby jak najlepiej rozwiązywały problemy gospodarki ściekowej na danym terenie. W wykonaniu inwestycji w zakresie budowy zbiorczych sieci kanalizacyjnych istotne jest, aby realizacja ich miała uzasadnienie techniczne, środowiskowe oraz finansowe i ekonomiczne.

7. Aglomeracje nie ujęte dotychczas w AKPOŚK

Sprawozdanie zawiera również informacje na temat aglomeracji nie ujętych dotychczas zapisami *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych*. Są to aglomeracje nowe, wyznaczone zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji.

Prace nad rozpoczętą już kolejną aktualizacją KPOŚK obejmą również nowo wyznaczone aglomeracje. Należy się spodziewać, że przedstawione poniżej informacje dotyczące poszczególnych aglomeracji znajdą swoje odzwierciedlenie w obecnie przygotowywanej aktualizacji Programu.

W 2006 roku niezbędne dane sprawozdawcze przedstawiło 189 nowych aglomeracji, z czego najwięcej na obszarze województw: Wielkopolskiego (42), Mazowieckiego (23) oraz Małopolskiego (19).

W 2007 roku liczba nowych - sprawozdających się aglomeracji powiększyła się o 105. Województwami posiadającymi najwięcej tego typu aglomeracji zostały województwa: Wielkopolskie (48), Lubelskie (40) oraz Świętokrzyskie (34).

Tabela 12. Nowe aglomeracje, nie ujęte dotychczas w AKPOŚK

NOWE AGLOMERACJE, NIE UJĘTE DOTYCHCZAS W AKPOŚK																			
Województwo		Liczba aglomeracji		RLM aglomeracji, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody ustanawiającym aglomerację		Liczba rzeczywistych mieszkańców w aglomeracji		Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanaliz. i obsługiwanych przez ocz. ścieków		Długość sieci kanalizacyjnej wybudowanej w latach 2006-2007 , km				Ilość suchej masy osadów powstających na oczyszczalni, Mg/rok		Nakłady inwestycyjne poniesione w tys. zł			
										ogółem		w tym sieci grawitacyjnej				sieci kanalizacyjne		oczyszczalnie ścieków komunalnych	
		2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007	2006	2007
1	Dolnośląskie	15	21	57 400	93 000	49 457	85 614	14 747	31 682	34,3	25,3	27,1	18,3	237,0	282,9	2 377,6	6 623,3	701,2	3 358,7
2	Kujawsko-Pomorskie	11	11	24 545	25 286	32 009	37 578	8 643	13 158	22,2	13,6	12,4	3,3	365,6	98,2	3 902,1	2 187,4	36,7	1 838,5
3	Lubelskie	11	40	30 958	127 782	26 649	112 468	11 740	32 794	28,6	30,3	21,7	27,3	32,1	166,3	7 375,1	5 731,1	3 500,6	1 945,4
4	Lubuskie	3	3	12 522	13 626	12 176	12 138	5 030	4 938	19,3	-	14,5	-	156,0	157,0	2 873,3	-	2 120,5	-
5	Łódzkie	4	7	13 902	34 133	16 283	26 703	3 260	4 949	-	7,3	-	5,7	15,0	36,6	38,0	817,8	-	-
6	Małopolskie	19	21	68 390	74 596	68 508	76 842	2 780	3 570	-	8,9	-	8,9	21,0	39,8	-	659,7	11,0	410,0
7	Mazowieckie	23	31	40 557	110 213	69 200	92 269	11 219	22 518	24,7	50,2	15,0	33,2	70,7	124,8	8 225,1	10 509,8	6 111,7	5 185,7
8	Opolskie	9	10	24 073	43 501	21 472	38 569	2 821	3 015	-	0,8	-	0,8	40,8	595,0	-	222,6	-	48,0
9	Podlaskie	0	2	-*	5 973	-	4 033	-	1553	-	0,0	-	0,0	-	4,0	-	-	-	-
10	Podkarpackie	15	22	261 791	86 439	67 268	67 293	38 471	28 175	28,8	11,3	13,4	9,1	281,0	118,7	2 944,2	818,4	71,5	32,4
11	Pomorskie	10	15	36 050	49 597	45 851	54 734	12 645	16 322	72,0	35,7	22,0	14,8	112,0	188,0	9 239,4	-	4 272,8	-
12	Śląskie	0	8	-	57 074	-	41 925	-	5926	-	0,0	-	0,0	-	110,6	-	66,0	-	124,9
13	Świętokrzyskie	15	34	68 637	146 187	60 685	136 954	13 541	27 344	50,5	76,4	41,6	44,8	140,7	395,4	17 237,1	14 635,3	8 181,7	7 117,5
14	Warmińsko-Mazurskie	4	6	18 510	30 695	25 046	35 734	4 280	9 509	25,9	0,0	12,4	-	36,8	243,1	1 214,5	-	-	-
15	Wielkopolskie	42	48	147 300	107 276	124 664	94 945	42 023	36 425	58,1	30,4	27,9	10,9	482,2	457,2	7 431,2	4 778,5	6 875,8	3 360,3
16	Zachodniopomorskie	8	15	32 534	57 185	21 734	38 238	8 238	20 327	4,5	4,1	1,6	1,2	49,5	142,0	542,6	1 601,0	41,0	68,0
Razem		189	294	837 169	1 062 563	641 002	956 037	179 438	262 205	368,9	294,3	209,6	178,3	2 040,4	3 159,6	63 400,2	57 631,0	31 924,5	23 489,4

*-brak danych

8. Podsumowanie i wnioski

8. 1. Doświadczenia z realizacji AKPOŚK 2005

KPOŚK stworzył warunki do rozwoju infrastruktury związanej z gospodarką ściekową, a jego realizacja stała się kluczowym procesem w celu wypełnienia postanowień dyrektywy 91/271/EWG.

Opracowane na podstawie sprawozdań wojewodów wyniki wskazują zmiany w zakresie działań inwestycyjnych i danych dotyczących aglomeracji. Świadczy to o znacznej liczbie korekt rozporządzeń wojewodów w stosunku do wcześniej wyznaczonych obszarów aglomeracji. W ciągu ostatnich dwóch lat skorygowano lub wyznaczono ponownie około tysiąca aglomeracji.

Sprawozdania złożyło 1 442 aglomeracje z 1 577 ujętych w A-KPOŚK z 2005 r. Ponadto, do KZGW spłynęły informacje dotyczące działań inwestycyjnych przeprowadzonych w ramach 294 aglomeracjach „nowych” – dotychczas nie ujętych w aktualizacji Programu.

W związku z powyższym można wnioskować, że proces przygotowania dokumentacji określający potrzeby w zakresie wyposażenia aglomeracji w system zbierania i oczyszczania ścieków jest czasochłonny i sprawia gminom wiele trudności. Świadczy to również o braku rzetelnego podejścia ze strony samorządów do kompleksowego i racjonalnego rozwiązania problemów gospodarki ściekowej na ich terenie.

Sprawozdania z realizacji KPOŚK prowadzone są od lat i nie powinny stwarzać - samorządom zaangażowanym w ich realizację, większych problemów. Pomimo to, w sprawozdaniach brak jest często danych lub są one niepełne i niewiarygodne. W takich przypadkach KZGW podejmował działania mające na celu ich weryfikację lub uzupełnienie. Pozwala to na uzyskiwanie – z roku na rok, coraz to lepszej jakości danych zawartych w przedmiotowych dokumentach.

W wyniku analizy sprawozdań potwierdziły się obawy - sygnalizowane w latach ubiegłych, dotyczące znacznych opóźnień w realizacji zadań w stosunku do lat określonych w aktualizacji KPOŚK z 2005 r.

Głównymi przyczynami opóźnień są m.in.:

- duży zakres modernizacji lub rozbudowy oczyszczalni ścieków konieczny do przeprowadzenia (duże potrzeby finansowe, które musiały być pokryte w krótkim okresie czasu);
- brak środków finansowych na realizację zadań zapisanych w AKPOŚK 2005;

- długotrwałe procedury przetargowe wynikające z przepisów o zamówieniach publicznych (obszerność wymaganej dokumentacji przetargowej; opóźnienie rozstrzygnięć postępowania przetargowego poprzez składanie odwołań od decyzji komisji przetargowych);
- protesty organizacji społecznych i ekologicznych
- brak pełnego zaangażowania gmin w przygotowaniu należytego rozpoznania problemów gospodarki ściekowej i opracowania spójnych planów ich rozwiązań.
- opóźnienia w przygotowaniu dokumentacji i wniosków o dofinansowanie inwestycji ze środków krajowych i zagranicznych;
- konieczność realizacji przez gminy wielu innych zadań należących do priorytetowych.

8.2. Zadania konieczne do dalszej realizacji KPOŚK:

1. Wdrożenie monitoringu we wszystkich oczyszczalniach ścieków komunalnych > 15 000 RLM zgodnego z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (*eksploatatorzy oczyszczalni ścieków*).
2. Zakończenie drugiej aktualizacji KPOŚK 2009 uwzględniającej zmiany w wyznaczonych przez wojewodów aglomeracjach (*projekt w trakcie realizacji - zadanie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej*).
3. Zintensyfikowanie działań prowadzących do zwiększenia ilości doprowadzanych do oczyszczalni ścieków poprzez budowę i rozbudowę systemów kanalizacyjnych w aglomeracjach (*inwestorzy poszczególnych systemów – zadanie własne samorządów*).
4. Systematyczna kontrola przestrzegania wymaganych prawem standardów oczyszczanych ścieków (*zadanie Inspekcji Ochrony Środowiska*).
5. Właściwe przygotowanie przez inwestorów przedsięwzięć ujętych w KPOŚK w celu dalszego, prawidłowego wykonania założeń KPOŚK w latach 2008 – 2010 (*inwestorzy poszczególnych projektów inwestycji – zadanie własne samorządów*).
6. Zwiększenie dostępności środków finansowych na realizację inwestycji ujętych w KPOŚK oraz stabilność zasad finansowania tych przedsięwzięć tak, aby proces uregulowania gospodarki ściekowej przebiegał zgodnie z obowiązującymi terminami (*źródła finansowania – fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Ekofundusz, fundusze zagraniczne, środki własne gmin*).

Materiał opracowano w Krajowym Zarządzie Gospodarki Wodnej

Warszawa 2009 r.

8. Załączniki

(wersja elektroniczna dostępna na stronie <http://www.kzgw.gov.pl/82.html>)

- Sprawozdanie Wojewody Dolnośląskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Lubelskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Lubuskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Łódzkiego,
- Sprawozdanie Wojewody Małopolskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Mazowieckiego,
- Sprawozdanie Wojewody Opolskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Podlaskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Podkarpackiego,
- Sprawozdanie Wojewody Pomorskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Śląskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Świętokrzyskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Wielkopolskiego,
- Sprawozdanie Wojewody Zachodniopomorskiego